

Informacija o aktivnostima u okviru Projekta „Digitalna Evropa (DIGITAL)“

Program „Digitalna Evropa“ (DIGITAL) predstavlja program koji je dizajniran za period 2021-2027. godine, sa ciljem da omogući ubrzanje ekonomskog rasta i osnaži digitalnu transformaciju na nivou EU. Uz članice EU, pristup Programu je omogućen i za kandidate za članstvo, kao i za potencijalne kandidate.

Crna Gora je u junu 2023. godine potpisala Ugovor o pristupanju Programu „Digitalna Evropa“, čime je stekla status pridružene članice. S obzirom da je u okviru Programa fokus naročito stavljen na mala i srednja preduzeća, dobijanjem statusa pridružene članice, otvorena je mogućnost da privredni sektor u Crnoj Gori zajedno sa javnom upravom aplicira za projekte koji su od značaja za dalju digitalnu transformaciju države, na svim nivoima.

Program „Digitalna Evropa“ prepoznaje ukupno pet specifičnih ciljeva, koji obuhvataju oblasti:

- računarstva visokih performansi (super-računarstva),
- vještačke inteligencije,
- sajber bezbjednosti,
- naprednih digitalnih vještina i
- razvoj digitalnih kapaciteta i interoperabilnosti.

Kao pridružena članica, u ovom momentu, Crna Gora ima mogućnost apliciranja u svim oblastima, osim u oblasti sajber bezbjednosti. Međutim, očekuje se da će i ova oblast biti u narednom periodu na raspolaganju za sve države.

Ovaj program je podijeljen na tri radna programa:

- prvi, koji obuhvata 2021. i 2022. godinu,
- drugi, koji je trenutno aktivan i obuhvata 2023. i 2024,
- treći, koji obuhvata period od 2025. do 2027. godine.

Ministarstvo javne uprave, kao nosilac svih ključnih aktivnosti po osnovu ovog Programa, aktivno podstiče kooperaciju sa privredom. S tim u vezi, naš fokus u prethodnom periodu je bio usmjeren na edukativne aktivnosti svih struktura društva o mogućnostima koje ovaj program pruža i modelima saradnje sa javnom upravom.

Naime, u toku decembra 2023. godine su organizovana dva informativna dana, gdje su aktivno učešće uzeli predstavnici IT i inovativne zajednice. U aprilu 2024. godine organizovan je, treći po redu, centralni informativni dan u Podgorici, koji je okupio predstavnike javnog, privatnog, akademskog i nevladinog sektora. Organizacijom pomenutih info dana pružena je prilika da učesnici na kvalitetan način vode diskusiju i dodatno osnaže sinergiju između privatnog i javnog sektora.

Krajem oktobra i početkom novembra 2024. godine, organizovani su webinar-i na temu „Program Digitalna Evropa: Mogućnosti finansiranja projekata u periodu 2025-2027“ i „Prijava projekta u Programu Digitalna Evropa“, koji su imali za cilj edukaciju kompletne zainteresovane javnosti o mogućnostima koje pruža budući Radni program za period 2025-2027, kroz teorijski i praktični dio ispunjavanja aplikativne forme.

S obzirom da je jedan od specifičnih ciljeva orijentisan, između ostalog, na razvoj mreže evropskih digitalnih inovacionih hubova (EDIH), Ministarstvo javne uprave je, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija oformilo tim za pripremu poziva u okviru programa „Digitalna Evropa“ – Mreža evropskih digitalnih inovacionih hubova za pridružene zemlje (Network of European Digital Innovation Hubs – Associated Countries DIGITAL-2023-EDIH-04-ASSOCIATED)“, koji je bio otvoren od 20. decembra 2023. godine do 10. aprila 2024. godine. Shodno tome, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i Ministarstvo javne uprave objavili su 15.03.2024. godine Javni konkurs za predselekciju kandidata iz Crne Gore sa rokom za prijavljivanje do 22.03.2024. godine. Na pomenuti konkurs su podnijete dvije projektne prijave, nakon čega je sprovedena procedura nezavisne evaluacije, u skladu sa Pravilnikom o kriterijumima za imenovanje nezavisnih eksperata i postupku ocjene inovacionih programa i projekata i uslovima Javnog konkursa.

Evropska komisija je evaluirala prijave i uzela u obzir samo podnosiocje prijave sa liste dostavljene od strane Crne Gore. Odlukom o podobnosti kandidata odlučeno je da uslove zadovoljava jedna od dvije podnesene prijave za projekat Digital innovation hub for supporting the digital transformation of Montenegrin companies and the public sector (MontEDIH) i to prijava konzorcijuma kojim upravlja Univerzitet Crne Gore.

U narednom periodu se očekuje zaključivanje ugovora između Univerziteta Crne Gore i EK, čime će saradnja između ova dva subjekta zvanično otpočeti.